

תובענות ייצוגיות נגד רשויות

MA | Moskowitz Adi, Law Office
עדי מוסקוביץ, משרד עורכי-דין

תביעות ייצוגיות נגד רשויות

- תביעה
- חדילה
- פשרה
- גמול

תביעה

תביעה - "תביעה נגד רשות להשבת סכומים שגבתה שלא כדין, כמס, אגרה או תשלום חובה אחר" (פרט 11)

תביעה

- רשות
- להשבה
- סכומים
- גביה
- שלא כדין
- מס
- אגרה
- תשלום חובה אחר

רשות

- אסדרה ופיקוח (סעיף 3א)
- יש ייחוד עילה? (עמ 7373/10 יוסי לוי נ' מדינת ישראל)
- מהי רשות? (תצ (ת"א) 1196-07 גבאי נ' רכבת ישראל, בש"א (י"ם) 10835/09 הגיחון בע"מ נ' קורפו)
- האם רשות יכולה להיות גם עוסק לפי פרט 1?
- רשות כמונופול
- רשות כמפגע

"להשבה"

• ביטול יתרות חוב אינו השבה (רע"א 6340/07 טיומקין נגד עירית ת"א)

• השבה של יתרות זכות ישנות

• סעיף 21 – "אישר בית המשפט תובענה ייצוגית בתביעת השבה נגד רשות, לא יחייב את הרשות בהשבה לגבי תקופה העולה על 24 החודשים שקדמו למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של כל חבר בקבוצה שבשמה מנוהלת התובענה הייצוגית לתבוע, בשל אותה עילה, סעד גם לגבי תקופות נוספות."

"להשבה" - המשך

- הגנות כנגד השבה מחוק חוק התובענות :
סעיף 8 (ב) (1) וסעיף 20
- הגנת כנגד השבה מכח הדין הכללי: הגנת
התקציב והגנת הגלגול
- השבה לכלל הציבור – האם ראויה?

גביה

- קיזוז כגביה
- גביה ע"י צד שלישי (תאגידי מים)
- גביה כצינור
- אי השבה של ריביות על יתרות זכות כגביה

"שלא כדין"

"מס, אגרה או תשלול חובה אחר"

- מס
- אגרה
- תשלום חובה אחר (לוי נגד צה"ל)
- מחיר – מתי יחשב לתשלום חובה?

חדילה

• "(א) הוגשה בקשה לאישור בתביעה כמפורט בפרט 11 בתוספת השניה (בחוק זה – תביעת השבה נגד רשות), לא ידון בה בית המשפט אלא לאחר שחלפה תקופה של 90 ימים מהמועד שבו הוגשה הבקשה לאישור ובית המשפט רשאי להאריך תקופה זו מטעמים שיירשמו (בסעיף זה – המועד הקובע).

• (ב) בית המשפט לא יאשר תובענה ייצוגית בתביעת השבה נגד רשות, אם הרשות הודיעה כי תחדל מהגביה שבשלה הוגשה הבקשה לאישור והוכח לבית המשפט כי היא חדלה מהגביה כאמור לכל המאוחר במועד הקובע."

חדילה – המשך

- חדילה ביחס לחיובים שיצאו לפני מועד החדילה
- הארכת מועד לחדילה
- הוכחה לבית המשפט
- חדילה סטטוטורית
- חדילה מאוחרת
- חדילה כהודאה

פשרה

- עמדת היועץ המשפטי לממשלה כשהמדינה היא הנתבעת
- הרחבת הקבוצה
- הסכם פשרה בלתי חוקי בראי הדין המהותי (תצ (ת"א) -40550-12-10 אמיר יעקבי נ' עיריית גבעתיים)
- הסכם פשרה צופה פני עתיד – חריגה מהסעד שנתבע?
- השתחררות מהסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין
- פרישה מהקבוצה
- בודק

גמול

- קשר סיבתי בין חדילה לתביעה
- הלכת אכדיה סופטוור (עע"ם 2395/07 אכדיה סופטוור סיסטמס)
- הלכת זוזו אבוטבול (עע"מ 6687/11 מד"י נ' ז'וז'ו אבוטבול)
- גמול מומלץ – מתי רצוי לוותר ?

הערות חשובות

- תביעות נגד רשויות הרבה יותר מורכבות מתובענות צרכניות

- פניה מוקדמת – כל מקרה לגופו

- פורום שופינג – אפשרי גם בתביעה נגד רשות

תודה על ההקשבה

